

tryk her, var fuldt berettiget. Københavnske Fæstemænd meddelte offentligt, at der var en overordentlig stærk Tilgang af Tyende fra Landet til København til November, og det oplystes, at Efterspørgselen efter Tyende til Landet var meget ringe, og at disse to Ting i Forening havde givet Lønnen en nedadgaaende Tendens. For saa vidt var altsaa det, jeg havde formodet vilde ske, slaaet til.

Min anden Formodning, at Polakernes Overvintring vilde faa en skadelig Indflydelse paa de bosiddende Landarbejderes Vilkaar, er ogsaa slaaet til. Arbejdsgiverne sagde den Gang, at Hensigten var ikke, at Polakkerne i synderlig Grad skulde beskæftiges ved Arbejde, Meningen var, at der skulde gives dem et ringe Vederlag, for at de kunde opholde sig her i Landet og blive fri for at rejse hjem, men ikke, at de skulde deltage i Arbejdet. Der var ingen, der ret vel kunde tro derpaa, for det er indlysende, at naar Arbejdsgivere skal give et større eller mindre Vederlag til Arbejdere, udnytter de dem ogsaa saa meget som muligt. Det har ogsaa vist sig at være Tilfældet i Vinter. Den fremmede Arbejdskraft har overtaget den Del af Arbejdet paa Landet, som tidligere udførtes af de løse Arbejdere. Det har været almindeligt, at de fremmede Arbejdere er blevet benyttet til Tærskningsarbejde og til Smaaarbejder som Brændehugning, men ogsaa til saadanne større Arbejder som Grøftgravning, Grøfterensning o. lign. Det er den Slags Arbejder, som de løse Arbejdere paa Landet tjener en Dagløn ved af og til, og som de opretholder Livet ved. Disse Arbejder har i den forløbne Periode været berøvede dem af de polske Arbejdere, som har taget Ophold her i Landet. Nu stunder Foraaret til, og man kan være sikker paa, at hvad der er passeret i Vinter, vil gentage sig i Foraars-tiden. De Arbejder, som tidligere var overladte vore egne Folk, vil glide bort fra dem, og det vil vanskeliggøre Forholdene en hel Del for dem. Den højtærede Indenrigsminister udtalte i Efteraaret, at man havde taget den Stilling til Polakkerne, man havde taget, af Humanitets-hensyn. Man ansaa det for at være urigtigt at lade disse Folk rejse tilbage til deres Fædreland under de vanskelige Forhold, der nu var til Stede, naar man havde draget Nytte af dem i Sommertiden. Jeg skal indrømme, at der er ikke meget at indvende mod den Synsmaade, og jeg har heller ikke indvendt noget derimod. Men det kan ikke bestrides, at det har

været lige drøjt nok for vore egne Folk at gaa og sulte i Vinter og se paa, at de andrer har Arbejde.

Det var imidlertid ikke særlig denne Overvintring, jeg havde for Øje, da jeg tog Ordet i Efteraaret. Det var nærmest for at slaa til Lyd for, at man, naar man nu beredte vore egne Folk disse Vanskeligheder, til Gengæld skulde stille sig saa velvilligt som muligt til Foraaret, naar der skal skaffes Forsyninger af Arbejdskraft til Landbruget igen. Jeg gik ud fra, at det vilde være muligt i højere Grad end hidtil at beskæftige danske Folk og at lægge mindre Vægt paa at indforskrive fremmed Arbejdskraft, end man hidtil havde gjort, og jeg spurgte den Gang den højtærede Indenrigsminister, om han kunde tænke sig, at de nyoprettede Arbejdsanvisningskontorer kunde benyttes i denne Henseende, og om det vilde blive tilladt de lokale Arbejdsanvisningskontorer i Provinserne at anvende Penge paa en Agitation for at skaffe den fornødne Arbejdskraft frem og søge at formaa Arbejdsgiverne til at beskæftige dansk Arbejdskraft. Ministeren svarede ikke paa Spørgsmaalet om, hvorvidt der maatte anvendes Penge dertil, men oplyste, at der allerede af Direktionen for Arbejdsanvisningskontorerne her i København var gjort Skridt til at søge en Løsning af dette Spørgsmaal. Jeg var udmærket godt tilfreds med dette Svar, idet jeg gik ud fra, at saa var Sagen inde i det rette Spor. Jeg er bekendt med, at der ogsaa er sket Henvendelse fra Direktoratet for Arbejdsanvisningskontorerne til Formanden for Landsudvalget for Anvendelse af fremmede Arbejdere, Hofjægermester Tesdorpf, idet der i Efteraaret blev tilsendt dette Udvalg en Skrivelse, hvori Direktoratet anmodede om en Forhandling, dels om at skaffe Arbejdskraft sidste Efteraar, hvis der var Mangel derpaa, og dels om at forberede, hvad der skulde gøres for til Foraaret at indskrænke Indvandringen af fremmed Arbejdskraft. Jeg ved, som sagt, at denne Skrivelse er afsendt til Udvalget, men jeg ved ikke noget om, hvorvidt der har været ført nogen Forhandling. Men jeg ved hjemme fra, at hvis der er ført Forhandling, har denne ikke bragt et positivt Resultat, idet der ikke er gjort noget som helst Skridt til at anvende Arbejdsanvisningskontorerne paa min Egn i den af mig omtalte Retning.

At Landsudvalget ikke har stillet sig velvilligt til de Bestræbelser, jeg her taler om, gaar jeg ud fra, fordi Direktoratet for 3 Uger siden, den 18. Februar, fremsendte